

Aptauja: uzņēmumiem trūkst zināšanu par savām konkurences tiesībām

Publicēts: 28.05.2015.

[Jaunami](#)

Sabiedriskās domas aptauja atklāj Latvijas uzņēmumu nepietiekamās zināšanas par savām konkurences tiesībām, tādējādi radot bažas par uzņēmumu spējām aizstāvēt savas tiesības, izmantot ar likumu atļautās attīstības iespējas, kā arī spēju pašiem tirgū darboties tiesiski.

Sabiedriskās domas aptauju Konkurences padome (KP) veic reizi divos gados, lai noskaidrotu uzņēmumu informētību un viedokli par konkurences tiesībām, KP darbu, kā arī saņemtu informāciju par uzņēmēju vēlmēm attiecībā uz turpmāko iestādes darbību. Aptaujas rezultāti tika ņemti vērā, izstrādājot KP 2015.gada darba plānu attiecībā uz uzraugamajiem tirgiem, iestādes darbības uzlabošanu un komunikāciju ar sabiedrību.

2014.gada beigās veiktās aptaujas rezultāti liecina, ka uzņēmējiem joprojām trūkst zināšanu par visām konkurences tiesību jomām – gan par pārkāpumiem, gan par apvienošanās kontroli. Tā, piemēram, 39% aptaujāto uzņēmumu norāda, ka jebkāda sadarbība starp konkurentiem ir aizliegta, lai gan konkurences tiesības pieļauj izņēmumus, kad šāda sadarbība ir atļauta un vēlama. Teju puse no aptaujātajiem norāda, ka pārmērīgi zemu cenu piemērošana ir pārkāpums, kaut gan šāda rīcība ir aizliegta tikai dominējošiem uzņēmumiem īpašos gadījumos, kamēr jebkurš cits uzņēmums var brīvi piemērot jebkādas cenas. Savukārt 69% uzņēmumu neko nezina par iecietības programmu jeb savām iespējām ziņot KP par savu dalību pārkāpumā, iesniegt pierādījumus un saņemt atbrīvojumu no soda.

Nezinot konkurences tiesības, uzņēmumi nevar pilnvērtīgi izmantot sev pieejamās izaugsmes iespējas un ir apdraudēti, darbojoties Latvijas un starptautiskos tirgos. Lai situāciju mainītu, liela loma varētu būt nozaru un profesionālajām asociācijām, izglītojot biedrus. Tāpat KP turpinās organizēt informējošus pasākumus. Būtiski, ka arī aptaujas respondenti norādījuši uz vēlmi saņemt plašāku informāciju par konkurences tiesībām.

Aptaujas ietvaros saņemtais KP darbības vērtējums pēdējo divu gadu laikā nav būtiski mainījies un darbs kopumā tiek vērtēts atzinīgi. Visās jautājumu kategorijās augstāks pozitīvo vērtējumu īpatsvars ir to uzņēmēju vidū, kuriem ir bijusi saskare ar KP.

Jautāti par nozarēm, kurām KP būtu jāpievērš pastiprināta uzmanība, uzņēmēji visbiežāk minēja enerģētikas nozares. Tāpat problemātiskāko nozaru vidū tiek minētas būvniecība, medicīna, pārtika, finanses un apdrošināšana.

Līdzīgi kā pirms diviem gadiem, arī 2014.gadā, minot būtiskākos tirgus kropļojumus, līdztekus tirgus varas ļaunprātīgai izmantošanai un karteljiem minējuši arī jautājumus, kas nav tieši saistīti ar konkurences tiesību piemērošanu, bet apgrūtina darbību tirgū, piemēram, iepirkumu organizācijas nepilnības, korupciju.

Aptauju Konkurences padomes uzdevumā veica pētījumu aģentūra Factum.

[Būtiskāko aptaujas rezultātu apkopojums](#)

<https://www.kp.gov.lv/lv/jaunums/aptauja-uznemumiem-trukst-zinasanu-par-savam-konkurences-tiesibam-0>